
PRIKAZ

MAŠTOVITOST U LOGOPEDIJI - 6. STRUČNI SUSRET LOGOPEDA SLOVENIJE

Gordana Varošanec - Škarić
Filozofski fakultet, Zagreb
Hrvatska

U Novoj Gorici od 14. do 16. travnja 1999. održao se 6. stručni susret logopeda Slovenije (6. strokovno srečanje logopedov Slovenije) pod nazivom **Ustvarjalnost v logopediji** (Kreativnost, maštovitost u logopediji). Glavni organizator skupa bio je Aktiv logopeda Sjevernoprimske regije, a suorganizator Centar za ospozobljavanje invalidne djece Janka Premrla Vojka iz Vipave. Radovi skupa objavljeni su u zborniku *Ustvarjalnost v logopediji*, koji su uredile Ana Bajc, Katja Bucik i Silvestra Jancžič, a tiskao ga je *Center za usposabljanje invalidnih otrok Janka Premrla Vojka* iz Vipave u nakladi od 250 primjeraka.

Skup je tematski bio podijeljen u deset ojelina. Radovi su predstavljeni u tri oblika: najviše je bilo predavanja, potom radionica te postera. Uvodno predavanje Branke Prosnik "Kreativnost u logopediji" ujedno je i uvodni rad zbornika referata.

Glavne su teme bile:

Komplementarni oblici komunikacije, s pet predavanja (između ostalih "Neuroterapeutski pristup u razvoju komunikacije" E. Žgur Cernigoj i B. Madić, i "Uloga motivacije u logopedskom radu" S. Doplihar i dr.);

Nadomjestna komunikacija s također pet predavanja (primjerice "Uporaba nadomjestne komunikacije" M. Kosmatin, "Znam govoriti" A. Bajc, "Parametar vremena i fonetske razlike u govoru tjelesno i verbalno teško oštećene osobe" A. Rupela);

Čitanje, pisanje s četiri predavanja, primjerice B. Jurček Strmšnik o potičkoćama čitanja i pisanja djece u školskoj realnosti, M. Vancaš "Disleksija i verbalna fluentnost";

Razvojno-jezične i govorne sposobnosti (između ostalih D. Blaži "Prosječna dužina iskaza u djeci s posebnim jezičnim teškoćama", T. Legac i Lj. Franza, M. Štok i N. Hribernik "Skupni rad s predškolskom djecom s teškoćama u govorno-jezičnoj komunikaciji");

S pomagalima do komunikacije;

Rad s odraslima i starijima s predavanjima B. Prosnik "Bedside test za akutne afazije", N. Žemva "Smjetnje čitanja kod odraslih", T. Prizl-Jakovac i M.

Žaje "Ispitivanje razumijevanja, pisanja i računanja u osoba s afazijom", B. Marna "Slabije razumijevanje u preziakuziji - periferni ili centralni uzrok?" itd.;

Mucanje s predavanjima V. Podbrežnik i J. Čepeljnik o potrebi svestranog aktiviranja osoba sa smetnjama mucanja, zatim D. Novosela i suradnika s temom "Mucanje i vrijeme trajanja kontrakcije mišića larinksa", a u toj sekciji isticalo se izlaganje S. Sardelić (u suautorstvu s M. Hedevelom) koja je iznijela rezultate višegodišnjega istraživanja mucanja u predavanju pod naslovom "Lateralizacija osoba koje mucaju".

Glas kao tematska cjelina obraden je s jedne strane u predavanjima o patologiji glasa (o percepciji govora govornika s rascijepljenim nepcem A. Jarc i suradnika, o kakvoći oblikovanja samoglasnika kod djece s rascijepom usnice i nepca I. Hočevar-Boltežar i suradnika), i ta su predavanja više pokrivala temu percepcije i oblikovanja glasnika. A predavanja koja su iznijele N. Čurčić (B. Brešovci, N. Čurčić i dr.) o akustičkoj analizi glasa s vokalnim nodulima te G. Varošanec-Škarić (I. Škarić i G. V. Škarić) o vježbama za glas i izgovor uže su se odnosila na sam glas i pedagogiju glasa, i to u prvom predavanju o patološkom glasu, a u drugom o ortofoniji glasa. U istoj sekciji prikazana je i uporaba zamjenskih govornih metoda kod laringektomiranih osoba u Sloveniji u predavanju M. Jeličića (M. Jeličić i sur.).

Radionice su tematski bile razvrstane kao prikaz vježbi, primjerice za higijenu glasa (D. Kosmač), prikaz tehnologija u logopediji (M. Hedevel i D. Blaži), ili kao prikaz govornih i jezičnih poteškoća (D. Žnidarič, M. Ljubešić i sur.). Posteri su bili malobrojni (samo pet) tako da se nije moglo razviti pravo zanimanje za taj način predstavljanja. To je i razumljivo jer je za pedesetak aktivnih sudionika bilo dovoljno vremena i prostora da govorno iznesu svoje rade u tri dana održavanja skupa. Na svjetskim pak kongresima, gdje je i broj sudionika višestruko veći, poster-prezentacije (izlaganje autora i razgovor sa zainteresiranim znanstvenicima o njegovu radu, obično u trajanju sat i pol) zauzimaju polovicu svih izlaganja i pridonose boljem upoznavanju znanstvenika (primjerice logopedsko-foniatrijski svjetski skup u Amsterdamu 1998.), ili čak nadpolovični broj tako predstavljenih (svjetski kongres fonetskih znanosti u San Franciscu 1999.).

Većina predavanja, uključujući većinu radionica i postere, održavala su se u svečanoj dvorani mjesne općine Nova Gorica, a dvije su se tematske cjeline ("Razvoj jezične i govorne sposobnosti" te "Mucanje") zbog istodobnosti nekih izlaganja, održale u konferencijskoj dvorani hotela *Perla*. Budući da su se predavanja održavala danju, nije bilo opasnosti da sudionike odvuće ili privuče veliki broj igara u poznatom kazinu hotela.

Predavanja su uglavnom bila dobro popraćena zvukom i vizualnim pomagalima (video, folije, slajdovi). Svi radovi nisu bili jednakе znanstvene kvalitete, niti metodološkoga pristupa, što i nije potrebno, a neozbiljan pristup (nepripremljen tekst, pogreške u etici pristupa) bio je samo iznimna događaj, inače vrlo dobro vodenoga i kvalitetnoga skupa. Ono što treba istaknuti jest znatna i zamjetna suradnja slovenskih i hrvatskih znanstvenika te njihova otvorenost za

izmjenom znanja i iskustava, a ovaj će skup zasigurno potaknuti i neke buduće suradnje. Doista, susret je protekao u ugodnom radnom i kolegijalnom druženju i potpuno je ispunio moto koji su urednice istaknule u zborniku radova: "Tko sebe poznaje i cijeni, rado posluša druge".